

კორონავირუსი და ტურიზმი

მანანა შალამბერიძე

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ასოცირებული პროფესორი

CORONAVIRUS AND TOURISM

Manana Shalamberidze

Akaki Tsereteli State University
Associate Professor

ABSTRACT

Georgia's tourism sector is facing the challenge of developing more eco, agro and rural tourism, which means developing agriculture and tourism and protecting natural resources. The development of this type of tourism will enable the local population to turn the income from tourism services into additional income, and the production of agricultural products to become their main source of income.

An important contributing factor to the development of tourism after OVID-19 is the selection of types of tourism for the country. Which can attract more visitors because tourism is one of the fastest growing sectors which is very important for the development of the economy, so tourism in Georgia has been declared as one of the priority directions. Because tourism provides the provision of various tourism services and goods to meet the cultural and spiritual needs of man. In order for the movement of people to be considered as tourism, it is necessary for this trip to mean returning to a permanent place of residence. This trip is neither a change of residence nor a search for a new place of residence. Thus tourism is an economic activity of global importance.

Demand for tourism is growing faster than other areas of economic activity.

Keywords: Coronavirus; Tourism; Tourist flow.

* * * *

ტურიზმი წლების განმავლობაში ქართული ეკონომიკის ერთ-ერთი პრიორიტეტული დარგი იყო და მთავრობის მხრიდან მისი მასტიმულირებელი არაერთი ღონისძიება გატარებულა. ტურიზმს, მართლაც განსაკუთრებული მნიშვნელობა გააჩნია საქართველოსთვის, ვინაიდან საქართველო გამოირჩევა ლამაზი ბუნებით, ისტორიული შენობა-ნაგებობებით, მრავალმხრივი ლანდშაფტითა და სტუმართმოყვარე ტურიზმი ქართული ეკონომიკის ერთ-ერთ ფუნდამენტად იქცა და წლიდან წლამდე

მისი წვლილი მნიშვნელოვნად იზრდებოდა. 2020-2021 წელი გამონაკლისი იქნა რაგან კორონავირუსის გავრცელების შემდეგ ერთ-ერთი ყველაზე დიდი დარტყმა ტურიზმის სექტორმა მიიღო, ყველა იმ სფეროს ჩათვლით, რომელიც ერთიანობაში ამ ინდუსტრიას ქმნის. ტურიზმი ეკონომიკური აქტიურობის ზრდის ერთ-ერთი ძირითადი წყაროა და მსოფლიოს მთლიანი შიდა პროდუქტის 10%-იანი წილი უჭირავს.

ტურიზმი არის მოსახლეობის დასაქმების, ქვეყანაში უცხოური ვალუტის შემოდინების, რეგიონული და ინფრასტრუქტურული განვითარების, ეკონომიკური და სოციალური პროგრესის, ქვეყანაში მრავალფეროვანი წარმოებისა და მომსახურების შექმნის ღირებული და მნიშვნელოვანი წყარო. აქედან გამომდინარე, ბოლო პერიოდში განვითარებული მოვლენები პირდაპირ აისახა ქვეყნების შემოსავლებზე, რამაც საბოლოო ჯამში, პირდაპირ თუ ირიბად დიდ დანაკარგებთან მიგვიყვანა. შეგვიძლია განვიხილოთ ძირითადი გავლენები და მოსალოდნელი შედეგები ტურიზმის სექტორში. გაზრდილი მოთხოვნა პროდუქტზე, უმუშევრობის ზრდა, სიღარიბის მაჩვენებლის გაზრდა, ეროვნულ ვალუტაზე სხვადასხვა ფაქტორების ზეწოლა, ტურიზმისა და საერთაშორისო გზავნილების შემცირება - ეს ის ხილული ეკონომიკური ეფექტებია, რომელთა გამოცდა საქართველოს მოსახლეობამ საკუთარ თავზე უკვე დაინყო. კერძოდ საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის მონაცემების მიხედვით, თებერვლის თვეში უკვე შემცირდა საერთაშორისო ვიზიტორთა რაოდენობა 0.7%-ით წინა წლის იმავე თვის მაჩვენებელთან შედარებით, თუმცა გაიზარდა ტურისტულ ვიზიტორთა რაოდენობა 4%-ით. ტურისტული ნაკადის საგრძნობი ზრდა შეიმჩნეოდა ევროკავშირის სხვა ქვეყნიდანაც: პოლონეთი (84.8%), იტალია (81.2%), საფრანგეთი (52.4%) და გერმანია (38%)⁴³. პოლონეთის გარდა ოთხივე ზემოთ აღნიშნული ქვეყანა ახლა პანდემიის გავრცელების მაღალი მაჩვენებლით ხასიათდება, საქართველოს ყველა მათგანთან საზღვარი ჩაკეტილი აქვს. უამრავ უპირატესობასთან ერთად ტურიზმის განვითარებას თან ახლავს უარყოფითი მხარეები, მაგალითად: დაავადების გავრცელება, ტერორიზმის საფრთხე. შესაძლოა უცხოელი ინვესტორი და ინტერესებული იყოს მოგების მიღებით მოკლევადიან პერიოდში და არ ითვალისწინებდეს ქვეყნის გრძელვადიანი მყარი განვითარების ინტერესს. სა-

ხელმწიფოს მხრიდან ამის თავიდან ასაცილებლად საჭიროა დანესდეს გარკვეული მონიტორინგი ტურიზმის სფეროში (განსაკუთრების ეკოტურიზმის). დაძაბული და არასტაბილური მდგომარეობა ქვეყნის შიგნით და ასევე-მეზობელ ქვეყნებში, უარყოფით გავლენას ახდენს ტურიზმის განვითარებაზე.

ტურიზმის განვითარებისთვის სახელმწიფო პროგრამებს ძალიან დიდი მნიშვნელობა ენიჭება. ეს ემსახურება საზოგადოებაში ცოდნის ამაღლებას იმის შესახებ თუ რა სტანდარტებია და მოთხოვნებია თანამედროვე ტურიზმის ინდუსტრიაში, როგორია ტენდენციები და მომავალი პერსპექტივები, როგორ შეიძლება გაუმჯობესდეს ტურისტების მომსახურება. შესაძლებელია კონსულტანტების მოწვევა განვითარებული ტურიზმის მქონე ქვეყნებიდან, იმისათვის რომ დახმარება გაუწიონ იმ ადამიანებს, რომლებიც ფლობენ საოჯახო და დიდ სასტუმროებს და განკარგავენ სხვადასხვა ტურისტულ ცენტრებს. ისინი ტრენინგების და პრაქტიკის მეშვეობითაც შეასწავლიან სასტუმროს მფლობელებს და მენეჯერებს კულტურული განსხვავებულობის ასპექტებს, ასწავლიან როგორ გააუმჯობესონ ტურისტების მომსახურება და ზუსტად განსაზღვრონ მიმართულებები რომ უკეთესი გახდეს მათი ბიზნესი.

საქართველოს ტურიზმის სექტორი დადგა იმ გამოწვევის წინაშე, რომ უფრო აქტიურად უნდა მოხდეს ეკო, აგრო და სოფლის ტურიზმის განვითარება, რაც სოფლის მეურნეობისა და ტურიზმის განვითარებას და ბუნებრივი რესურსების დაცვას გულისხმობს. აღნიშნული ტიპის ტურიზმის განვითარებით ადგილობრივ მოსახლეობას საშუალება მიეცემა, ტურიზმის მომსახურებებისგან მიღებული შემოსავალი აქციოს დამატებით შემოსავლად,

ხოლო სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოება გახდეს მათი შემოსავლის ძირითადი წყარო.

COVID-19-ის შემდეგ ტურიზმის განვითარების მნიშვნელოვანი ხელშეწყობი პირობა არის ქვეყნისათვის ტურიზმის სახეობების შერჩევა. რომელსაც შეუძლია უფრო მეტი ვიზიტორის მოზიდვა რადგან ტურიზმი ერთ-ერთი ყველაზე სწრაფად მზარდი სექტორია რაც ძალიან მნიშვნელოვანია ეკონომიკის განვითარებისათვის, ამიტომ საქართველოში ტურიზმი ერთერთ პრიორიტეტულ მიმართულებად იქნა გამოცხადებული. რადგან ტურიზმი ითვალისწინებს სხვადასხვა ტურისტული მომსახურებისა და ტურისტული საქონლის მიწოდებას ადამიანის კულტურული და სულიერი მოთხოვნილებების დაკმაყოფილების მიზნით. ადამიანთა მოძრაობა ტურიზმად რომ ჩაითვალოს აუცილებელია ეს მოგზაურობა გულისხმობდეს უკან, მუდმივ საცხოვრებელ ადგილას დაბრუნებას. ეს მოგზაურობა არ არის არც საცხოვრებელი ადგილის შეცვლა და არც ახალი საცხოვრებელი ადგილის ძიება. ამდენად ტურიზმი გლობალური მნიშვნელობის მქონე ეკონომიკური აქტივობაა.

მოთხოვნა ტურიზმზე იზრდება უფრო სწრაფად, ვიდრე ეკონომიკური აქტივობების სხვა სფეროები.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. საქართველოს მთავრობის ანტიკრიზისული გეგმა: ტურიზმის მხარდაჭერა. 2021
2. ეკონომიკური შედეგები მსოფლიოსა და საქართველოსთვის. 2020
3. ტურიზმის განვითარების ეკონომიკური პოლიტიკის ფორმირების პრიორიტეტები 2018.